

A apărut

și se găsește de vânzare la redacția noastră

Legea Timbrului

cu toate modificările aduse până în prezent cu deciziile comisiei timbrului și cu un index alfabetic aranjată de

I. MĂNESCU

președinte la Curtea de Apel Cluj.

Prețul 100 Lei.**BANCA CENTRALA**

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane, depuneri 120 milioane

A apărut**Legea Contribuțiilor Directe**

cu instrucții oficiale, Dec. Com. Centrale și cu un index alfabetic, ediție aranjată de

I. Mănescu

președinte la Curtea de Apel Cluj

Comenziile se primesc la redacția noastră.

Prețul 130 Lei.**A APĂRUT :****Colecția Oficială de legi și regulamente**

alcătuită de Consiliul Legislativ, Tomul XI, partea I, Legi și partea II-a A și B, regulamente, 1 Ianuarie 1933 - 31 Dec. 1933 ;

costul ambelor volume partea II-a lei 400, - iar al părții I-a, 250 lei.

MIRGEA GEORGESCU**CRITERIUL BIOLOGIC în DREPT**

CLUJ

IOAN SULARU

Doctor în drept, Avocat

NORMELE DREPTURILOR INDIVIDULUI

REGIUN 1934

A APARUT:**Buletinul Legilor**

care publică legile, regulamentele și instrucțiunile la câteva zile dela publicarea lor oficială sub direcțiunea

D-lui I. MANESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul 700 lei anual

Pentru magistrați și avocați . . . 500 „ „

Plătibil și în rate de minimum 50 lei

Administrația la Curtea de Apei Cluj

Legea și Regulamentul

pentru

Lichidarea datoriilor agricole și urbane

în lumina Dreptului comun din Transilvania

Comentată de :

Dr. Mihai Veliciu
Directorul Contenciosului
Băncii „Albina” Sibiu

Sibiu 1934.

Proiect de lege

pentru unificarea sistemelor legale de remiterea citațiilor, și comunicarea celorlalte acte de procedură judiciară și administrativă prin intermediul serviciului postal.

Fără îndoială inițiativa de a se face înmânarea și comunicarea actelor juridice prin agenții postali (factorii postali) este din cele mai merite și bine încadrate pentru bunul mers și prestigiu al justiției.

Cetind însă proiectul de lege pregătit în acest scop, socotim ca conține un mare defect când se repetă și se înovează chiar modul și formalitățile de înmânare și comunicare ale actelor judecătorești. Cu un cuvânt găsim ca este rău ca se introduce într-o lege specială regulile de procedură civilă și penală. Găsim ca este rău sistemul ca sa se răspândească prin diferite legi, ceea ce trebuie să rămână sau să se modifice în ansași procedura civilă și penală. În tot cazul până la o modificare a diferitelor proceduri civile și penale poate foarte bine să rămână formalitățile prevăzute în aceste legi.

Un singur lucru se poate face și anume: Să se adauge agenților înmânători de până acum, și agenții postali (factorii postali), sau să fie înlocuiți cei prevăzuți până acum, prin aceștia din urmă. Găsim că n'ar fi nici un impediment, ci din contră o complicație mai puțin în legislația noastră.

Intr'un cuvânt noua lege trebuie să prevadă, că de aci înainte înmânarea sau comunicarea actelor de procedură civilă sau penală se va face de agenții postali (factorii postali).

Formularele de care urmează să se servească acești agenți de înmânare și comunicare, trebuie să fie întocmite în conformitate cu prevederile procedurilor civile și penale din diferite părți ale țării până la unificarea lor și se vor procura de direcția P. T. T., în schimbul prețului notat pe ele.

Aceste formulare să fie procurate de părțile în a căror sarcină, legile actuale cer să stăruie în înmânarea sau comunicarea ce se cere, sau de autoritatea în a cărei sarcină de asemenea actuale legi o pun.

Sistemul biletelor de tren în materie penală, credem că este cel mai recomandabil.

Prin art. 1 ni se pare că se prevede o dispoziție care este contrarie sistemului de legiferare. Acest articol prevede că, **Ministerele de Justiție, Lucrări Publice și Comunicații (Direcția Generală P. T. T.) sunt autorizate a unifica pentru toată țară diferitele sisteme legale de predarea citațiilor etc.**

Dar acest sistem este și periculos, căci cu modul acesta vor surveni atâtea ordine circulare, încât se vor încurca nu numai agenții postali, despre a căror inteligență nu trebuie să ne facem mare iluzie, dar chiar juriștii.

Prin art. 2 se prevede că: **Agentii P. T. T. de orice grad, cei angajați în serviciul P. T. T. precum și înlocuitorii lor etc... vor preda și comunica valabil citațiile etc... Pentru interesul justiției este absolut necesar să se determine, care sunt acei funcționari. Oare Direcția generală P. T. T. se gândește și la alți funcționari și mai ales la alți angajați de cât factorii postali? Să se enumere, căci va fi greu ca să se cerceteze în fiecare caz dacă funcționarul x sau y are sau nu autorizația legală din partea Direcției P. T. T.**

În art. 3 se vorbește de **formulare speciale** de citații, comunicări de acțiuni etc. (Ce alte formulare pot fi decât cele conforme legilor în vigoare și deci cele actuale? În cazul acesta de ce nu se mărginește legiuitorul a dispune ca pe formularele deja existente să se aplice timbrele poștii? Dar de acestea nici nu poate fi vorba, căci formularele pe care trebuie să se pună timbru postal sunt formularele de înmânare și comunicare.

Art 4 vorbește de regulile după care trebuie să se depună la oficiile postale actele juridice pentru înmânare și comunicare și nu se mărginește numai la cele indicate în regulament, ci și la cele ce le va da Direcția P. T. T., prin instrucțiuni. Sistemul instrucțiunilor nu poate fi acceptat. Pentru juriști, numai ceea ce se publică sub formă de lege și regulament, este obligator și în măsură de a fi cunoscute Instrucțiunile date de Direcția P. T. T., fie chiar publicate în M. Of. al Direcției P. T. T. are inconvenientul că nu pot fi cunoscute de juriști, ne intrând în obligațiunile lor de a ști decât legile și regulamentele ce se publică în M. Oficial.

Art. 5, 6, 7, 8 și 9 prevede cine va face predarea și ce trebuie să facă cel ce face predarea, care în mare măsură este în conformitate cu legile de procedură civilă și penală.

Am spus că toate aceste formalități fiind trecute în legile de procedură este inutil de a se mai repeta în această lege specială.

Aci ar fi cazul ca să se treacă numai ceea ce nu este trecut în legile de procedură și ar fi necesar față de inovația noii legi.

Așa am fi de părere ca afișarea să se facă prin fixarea cu pineze, acolo unde este cazul.

Cum sunt redactate aceste articole, se neglijează faptul, că factorul postal are de data aceasta atribuția de a duce și înmâna actele juridice la țară. La țară, unde casele sunt răspândite pe mai mulți kilometri. Cum se va achita acest agent, de sarcina sa, să nu se uite: secundară, dacă va trebui să se ducă în persoană la casa fiecărei persoane căreia va trebui să-i înmâneze sau comunice actele juridice?

Nu trebuie să se uite de asemenea, că sunt comune, nu mai vorbim de sate, unde factorul postal nu merge.

De aceia ne permitem să facem o propunere.

La țară, factorul poștal să predea actul juridic sub luare de dovadă, primarului comunei, cu condiția pentru aceasta ca să cheme la primărie pe cel indicat și să-i dea actul juridic sub luare de dovadă sau în prezența a doi martori, sau să ateste în lipsa celui indicat, că nu se găsește cui să fie predat actul. În tot cazul dacă primarul nu se conformează într'un timp util, factorul poștal să constate că primarul nu s'a conformat și să încunoștiințeze autoritatea care a emis actul de înmânare. În cazul acesta va cădea asupra primarului răspunderea neaducerea la îndeplinire a ordinului justiției, putând la nevoie să se dea putere autorității de a amenda pe acel primar.

Art. 10 prevede predarea specială sub forma: „a nu se preda Dlui sau Dnei“... „a se preda la mână proprie“ etc. Dispoziția este foarte bună și trebuie să rămâe căci permite părților să fie precante.

Art. 11 prevede citarea telegrafică. Această măsură este foarte nemerită pentru cazurile când legea nu cere o trecere de timp.

Art. 12 prevede comunicarea actelor ce urmează să se facă din oficiu.

Art. 13 și 14 prevede obligația pentru instanțe de a condamna pe cei în drept la suportarea taxelor de înmânarea actelor ce trebuie făcute din oficiu, fixând chiar quantumul taxelor. Inovația este că se dă dreptul Direcției P. T. T. ca să execute pe cei condamnați. Ideia nu ni se pare tocmai fericită pentru Direcția P. T. T. De aceea suntem de părere ca această sarcină să rămâe pe seama statului ca până acum pentru cheltuelile de procedură.

Art. 15 prevede aranjamentul între Administrația P. T. T. și Ministerul de Justiție relativ la costul formularelor.

Art. 16 prevede cazul despăgubirii în cazul când actele nu s'au înmânat celor în drept, dispoziție echitabilă și rațională.

Art. 17 prevede valabilitatea actelor de procedură ce s'ar găsi îndeplinite prin poștă, în momentul promulgării legii. Se vede că poșta a și pus în practică dispozițiunile regulamentului deja publicat și prin aceasta se confirmă atribuția agenților poștali în mod retroactiv.

Se vede că s'a observat prea târziu că agenții poștali nu aveau atribuția conferită prin text expres de lege și că s'a dat curs cererilor celor grăbiți.

De altfel în greșeala aceasta a căzut și alcătuitoarii regulamentului când a prevăzut punerea în aplicare a regulamentului pe data publicării în M. Oficial.

Art. 18 vorbește în mod special de predarea citațiilor penale și aceasta mai mult ca să spună că pe seama organelor polițienesti nu rămâne decât executarea mandatelor de aducere.

Acestea am avut de spus relativ la proiectul de lege ce s'a transmis instanțelor spre a-și da părerea. Să sperăm că nu va lipsi spiritul

cât mai practic alcătuitoarelor acestei legi, care fără îndoială este menită să rezolve o problemă, care va avea o mare influență din punct de vedere la accelerării judecăților.

I. Mănescu

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția I-a.

Dec. N. 2149/1930 Președinția N. Vecerdea cons.

Legat. — Plata lui. — Acțiune. — Tribunal Deschiderea succesiunii. — Nearătarea numelui Legatarului. Determinarea în fapt. — valabilitate. — (art. 43; 180 pr. civ. din Ardeal).

CURTEA: Asupra recursului făcut de Henric Leonard contra încheierii din 16 Mai 1929 și a deciziei 189—17—929 din 23 Decembrie 1929, ale Curții de Apel Brașov Secția II;

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs rezultă că Martin Tontsch a intentat acțiune înaintea Tribunalului Brașov Secția I. contra lui Henric Leonard, cerând ca acesta din urmă să achite datoria de lei 135.000 pe care cel dintâi o are la Banca Populară din Brașov sau, în caz contrar, să plătească direct în mâinile intimatului suma de mai sus și aceasta pe motiv că defuncta Ecaterina Scheeser a obligat prin testamentul ei pe recurent, instituit ca moștenitor, să achite această datorie ce se urcă la suma sus arătată, adică la 135.000 lei capital, dobânzi și comision;

Având în vedere că înaintea Tribunalului ridicându-se excepțiunea că Tribunalul nu este competent să judece procesul de față — care trebuie intentat la instanța pe teritoriul căruia domiciliază pârâtul, adică la Tribunalul Ifov — pe baza §-ului 180 pt. IV proc. civ. a., instanța primă admite această excepțiune și stinge procedura dar, făcându-se apel, Curtea de Apel Brașov reformează sentința Tribunalului respinge excepțiunea dilatorie de incompetență ridicată de recurent și apoi în fond, admite acțiunea;

Că pentru a decide astfel, Curtea de Apel se ocupă în prealabil, după cum se constată din procesul verbal de ședință din 16 Mai 1929, de chestiunea incompetenței și stabilește că, în speță ar fi vorba de un legat de liberațiune pus în sarcina recurentului, că pentru plata legatului, legatarul are o acțiune personală „ex-testamento“, contra moștenitorului; care, potrivit prevederilor §-lui 43 proc. civ. se poate intenta și înaintea Tribunalului pe teritoriul căruia are loc desbaterea succesiunii, în speță instanțele din Brașov, așa că pretențiunea recurentului că intimatul nu poate porni acțiunea decât la Tribunalul pe teritoriul căruia își are domiciliul pârâtul — recte recurentul — nu este înteme-

iată și prin urmare excepțiunea de necompetință trebuie respinsă;

Că în fond, Curtea de Apel stabilește că prin testamentul dela dosar, defuncta Ecaterina Scheeser a dispus între altele ca fratele ei; recurentul de azi, să acopere datoria mea pe baza celor două polițe și actul în garanție aflate la Banca Populară că, din depunerile a 3 martori, rezultă că Ecaterina Scheeser nu a avut nici o datorie la numita bancă ci, datoria a fost a intimatului, că s'au urmat tratative ca E. Scheeser să preia asupra ei datoria aceasta și în acest scop a remis băncii 2 cambii, semnate de dânsa, dar nu s'a ajuns la un aranjament definitiv; că, prin urmare, din toate acestea se stabilește în fapt că atunci când E. Scheeser a obligat prin testament pe recurent, moștenitorul ei, să achite datoria la Banca Populară pe baza celor 2 polițe, intenția ei a fost să se plătească datoria pe care intimatul o avea la bancă și pe care dânsa crezuse că o preluase în urma emiterii celor 2 cambii semnate de dânsa;

Că adaugă Curtea de Apel, a se da o altă interpretare clauzei testamentare în cauz, este a o lipsi de orice efect, dat fiind că E. Scheeser nu a avut nici o altă datorie la Banca Populară așa că, este de admis că ne aflăm în fața unui legat de liberațiune și deși este esențial ca testatorul să arate persoana legatarului, indicându-i numele, cu toate acestea este valabil și legatul unde nu se arată numele legatarului dacă judecata poate să decidă cu siguranță, că în speță, cine este acel legatar;

Că în fine, termină instanța de apel chiar dacă s'ar presupune că este exact ce susține recurentul cum că între intimati și E. Scheeser ar fi existat raporturi pecuniare, de pe urma cărora aceasta ar fi rămas datoare cu vre-o sumă de bani, încă chestiunea aceasta, a relațiilor bănești dintre testatoare și intimat nu poate fi examinată în cadrul acestei acțiuni, căci în atare caz clauza testamentară litigioasă ar trebui să fie privită ca un „legatum debiti” — art. 667 c. c. a. — care are drept consecință că legatarul își poate valorifica pretențiunea nu numai în virtutea creanței sale ci și pe baza testamentului, care conține astfel o recunoaștere a datoriei;

Având în vedere că prin motivele I—IV de casare ce susține că instanța de apel a greșit atunci când a respins excepțiunea de necompetență și a comis o violare de lege și a denaturat starea de fapt și probele cauzei atunci când a stabilit că în speță ar fi vorba de un legat — legat de liberațiune sau „legatum debiti” — când, în realitate, clauza testamentară, în cauză, nu poate fi interpretată decât ca un mandat prin care testatoarea l'a obligat pe recurent să achite o datorie pe care dânsa credea că o are la Banca Populară;

Considerând că, în primul rând, instanța

de apel constatând în virtutea dreptului ei de apreciere a testamentului și a celorlalte probe ale cauzei, că în speță este vorba nu de executarea unui mandat ci, pur și simplu de plata unui legat, plată pusă în sarcina recurentului de către testatoarea Ecaterina Scheeser, cu drep cuvânt a respins excepțiunea de necompetență, ridicată de recurent căci, după cum în mod juridic se arată în considerentele deciziei Curții de Apel, pentru plata legatului legatarul are o acțiune personală „ex-testamento” contra eredului, acțiune care, conform § 43 proc. civ. poate fi pornită și înaintea Tribunalului pe teritoriul căruia are loc desbaterea succesiunii, în speță Tribunalul Brașov și deci susținerea recurentului că acțiunea în cauză nu putea fi pornită decât la Tribunalul pe teritoriul căruia își are domiciliul pârâțul, adică recurentul de azi, este o susținere neîntemeiată;

Că fiind bine stabilit de către Curtea de Apel că în speță, clauza prin care testatoarea obligă pe fratele ei, recurentul de azi, la plata datoriei dela Banca Populară constituie un legat — „legatum liberationis” eventual „legatum debiti” — iar nu un mandat, urmează că toate acele părți din motivele de casare prin care se atacă această stabilire pe care instanța de apel s'a bazat în soluționarea cauzei, trebuie respinse ca neîntemeiate;

Că mai departe, Curtea de Apel din moment ce a constatat că, deși persoana în favoarea căreia este constituit legatul nu este indicată prin numele ei în testament, totuși judecata poate stabili și decide cu siguranță cine este legatarul, anume intimatul, cu drep cuvânt a considerat legatul ca valabil și produce efecte chiar și atunci când, deși testatorul nu a arătat în mod expres prin testament numele și pronumele legatarului, judecata se află totuși în măsură — cum este cazul în speță — să stabilească în mod precis și neîndoios cine anume este acel legatar așa că și din acest punct de vedere, motivele de casare sunt neîntemeiate și deciziunea Curții de Apel urmează a fi menținută;

Că, în fine, ultima susținere din motivul I—IV de casare — anume că instanța de apel ar fi omis să se ocupe de relațiunile pecuniare ce ar fi existat între testatoare și intimat precum și de faptul dacă în adevăr, testatoarea s'a obligat să ia asupra ei datoria pe care intimatul o avea la Bancă — trebuie deasemenea să fie respinsă deoarece Curtea de Apel, prin considerentele deciziunii sale, s'au ocupat de aceste două chestiuni și s'au pronunțat asupra lor, așa că nu poate fi vorba de vre-o omisiune esențială sau nemotivare.

Că în ce privește motivul V de casare, el nefiind susținut oral, nu mai are a fi discutat, iar memoriul depus astăzi în instanță, înaintea Inaltei Curți, de către avocatul recurentului, nu poate fi luat în considerare decât în limita motivelor de casare formulate.

Că așa fiind, recursul devine neîntemeiat și trebuie respins ca atare.

NOTĂ. Semnalăm o profundă deosebire dintre legiuirea Austriacă și cea Română în materie de moștenire testamentară și care constă în aceea, că potrivit dispozițiilor Codului Civil Austriac, — așa cum era și în Dreptul Roman — testamentul nu este valid, dacă din act nu rezultă lămurit o RÂNDUIRE DE MOȘTENITOR (Caput et fundamentum testamenti); pe când Codul Civil Român urmând sistemul Codului Napoleon — care la rândul său și-a însușit dispozițiile dreptului cutumiar francez — dispune, că gratificatul prin testament este totdeauna un LEGATAR, ori cari ar fi expresiunile întrebuințate de testator prin actul de ultimă voință.

Se înțelege ușor consecințele ce decurg din asemenea deosebiri de legislații, cum de pildă, cu privire la cel chemat să continue personalitatea defunctului, apoi la obligațiunea de plata datoriilor succesiunii etc.

Din faptele așa cum sunt reținute de către instanța de fond, în speța la care ne referim, noi vedem, că prin testamentul discutat, dispunătoarea a IMPUS EREDE-LUI SARCINA PLĂTEI CREANȚEI UNUI TERȚIU PE CARE ACESTA O DATORA UNEI BĂNCI, cu alte cuvinte, testatoarea a orânduit, ca din bunurile moștenite de erede, acesta, la rândul său, să transmită terțului suma necesară pentru stingerea unei datorii a lui, și așa dar este vorba DE O LIBERALITATE CU SARCINĂ în profitul unei a treia persoană, și aceasta împrejurare ne îndeamnă să spunem câteva cuvinte despre fel de liberalități.

În cazul unei liberalități cu sarcină constituită în favoarea unui terțiu — fie că este sub forma unei donațiuni între vii, o dispozițiune de ultimă voință, — în asemenea caz trebuie observat, dacă gratificarea conține o adevărată sarcină, sau în realitate ea este o interpoziție de persoană, și aceasta caracterizare constituie o chestiune de fapt și deci de suverană apreciere a instanței de fond, căci totul se rezumă la interpretarea voinței dispunătorului.

Astfel, dacă de ex.: prin dispoziția testamentară eredele este obligat să transmită terțului totalitatea bunurilor primite, în asemenea ipoteză; este evident, că în intențiunea testatorului adevăratul gratificat este terțul, pe care a înțeles să-l institue legatar, iar eredele, BENEFICIARUL APARENT, nu este decât un interpus, prin mijlocirea căruia bunul a fost transmis și așa dar în atare caz sarcina primește caracteristica unei interpuneri de persoană.

În alte situațiuni, cum de pildă aceea când există o diferență între valoarea legatului și aceea a sarcinei, așa încât eredele dobândește un beneficiu, atunci suntem în fața unei sarcini pure și simple.

Deosebirea nu este lipsită de interes, căci dispoziția va fi sau nu valabilă după cum SCOPUL urmărit de dispunător a fost posibil de realizat ori licit; și în practică s'a observat, că testatorul sau donatorul recurge la liberalități cu sarcină, cari realmente ascund o interpunere de persoană, tocmai ca să înlăture vre-o prohibiție a legii, și criteriul de judecată este acesta: dacă liberalitatea se face prin persoană interpusă, atunci persoana legatarului aparent este indiferentă, iar valabilitatea li-

beralității se va judeca după cum adevăratul beneficiar — adică terțul — este sau nu capabil să primească legatul.

În această ordine de idei adăugăm, că în jurisprudența ambelor legiuri de care am vorbit, este stabilit, că pentru existența valabilă a legatului nu este necesară arătarea numelui beneficiarului testamentar, atunci când este un mijloc precis prin care se poate designa persoana aceuia și deci se face posibilă identificarea lui, și în privința aceasta se va lua în vedere conținutul testamentului coroborat cu alte probe și referitor la aceasta chestiune vedem că Înalta Curte își menține jurisprudența sa constantă.

Atât în cazul unui LEGATUM LIBERATIONIS (art. 663 C. Civ. A.), or al unui LEGATUM DEBITI (art. 665 C. C. A.), este presupus un raport de creanță preexistent între testator și legatar, și anume: sau că testatorul a fost creditorul beneficiarului căruia i-a gratificat datoria și atunci stă în fața unui legat de liberațiune; sau că testatorul era datornicul legatarului și astfel legându-i acestuia creanța datorită (legatum debiti), prin aceasta testatorul face o recunoaștere a creanței opozabilă eredității.

Așa dar, pentru a se face o precisă calificare a vreo uneia din aceste două feluri de legate, este esențial ca instanța de fond să stabilească în fapt și în drept felul raportului de creanță dintre testator și legatar existent în momentul facerii testamentului; altfel avem de văzut legatul unei sume de bani.

M. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel, Cluj

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia N. 1090—932 Președ T. Magheru conseiller

Testament. Funcționar în Timișoara originar din Vechiul Regat. Testament Olograf. Valabilitate. (§ 34 leg. XVI din 1876).

Chestiunea în discuție este referitoare la valabilitatea unui testament olograf făcut de un defunct originar din vechiul regat, după formele precise de codul civil român, — la 8 Martie 1926, în Timișoara, — unde numitul funcționar ca medic inspector;

Potrivit principiilor codului civil, care guvernează materia ce ne preocupă, Românul care se află în țară străină poate să-și facă testamentul după normele prevăzute de legea română, fără ca prin aceasta să-i fi prohibit dreptul de a testa valabil, și după formele autentității cerute de legea locului unde testează.

Paragraful 34 al elgii XVI—1876, în vigoare în Timișoara, cuprinde o dispoziție similară principiului amintit din legea română; astfel: testamentele, donațiile pentru caz de moarte etc., făcute în străinătate în privința recerinderilor formale și atunci sunt valide, dacă corespond regulelor de drept ale țării, în care au fost făcute.

Expresiunea „și atunci sunt valide“, însușește un caracter alternativ, acordă indigenului

posibilitatea de a face și în țară străină testamentul după dreptul patriei sale, putându-se eventual conforma și legilor în vigoare pe teritoriul străin.

De asemenea și expresiunea „țară străină“ utilizată de codul civil român, și „în străinătate“, aflătoare în paragraful 34 al legii XVI—1876, nu implică în mod neapărat înțelesul de „străinătate“ în sensul riguros al cuvântului, ci însemnează teritorii cu drepturi diferite, cum ar fi Banatul, Transilvania, Bucovina etc., sub unghiul de privire al formelor testametare în raport cu Vechiul Regat și vice-versa.

Mărginindu-se la discuțiunea problemei juridice la aceste principii determinate urmează că defunctul putea să fac testament în Timișoara, fie în conformitate cu dreptul din Vechiul Regat, fie după legile în vigoare în Timișoara.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 853/1933. Președinte T. Magheru, cons.

Succesiune. Procedura de transmitere făcută de notar. Onorariul Notarului. Se stabilește după valoarea averii dela deschiderea succesiunii.

Potrivit art. 40 din procedura de moștenire, în inventar se trece valoarea averii succesoriale din momentul deschiderei succesiunii.

În speță, din încheierea No. 1914025—5 din 15 Aprilie 1914 a Judecătoriei de Ocol rezultă că valoarea brută a averii succesoriale la data de 14 Decembrie 1913 — când a decedat soția lui Matei Rieder — era de 44280 cor. 55 fileri.

Așa fiind, potrivit dispozițiilor legale în vigoare în Ardeal și aplicabile în speță, Tribunalul trebuia să calculeze onorariul convenit notarului public după evaluarea averii succesoriale făcută în momentul deschiderei succesiunii, adică după valoarea de 44.280 cor. 55 fileri iar nu după evaluarea făcută de notarul public fără expert în anul 1925.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia N. 128/934. Președinte; S. Tipel Consilier

Ipotecă. Nu este act solemn. Procura pentru încheierea ei, nu trebuie să fie notarială. Ipotecă constituită de unul din soți pentru celălalt. Necesitatea procurii notariale. Lipsa ei. Act anulabil. Nulitate relativă. Ratificare.

În sistemul codului civil austriac aplicabil în Transilvania, ipoteca nefiind un act solemn, urmează de aci că în principiu, procura dată de o parte pentru facerea unui atare act, nu este necesar să fie cuprinsă într'un act notarial.

Însă, prin derogare dela acest principiu, art. 23 legea VII-1886, cere act notarial — autentic — pentru procurile speciale dintre soți date

în privința grevării unui imobil, aceasta în scopul evident, de a ocroti pe unul din soți, față de celălalt de influențele ce ar putea exercita asupra sa.

Așa fiind, procura verbală dată de recurentă soțului ei, de a o semna pe actul de ipoteca în discuțiune, este nevalabilă, iar actul de ipotecă făcut de soțul recurente, în baza unei atari procuri, este anulabil iar nu inexistent, cum eronat susține recurenta, de oarece pe de o parte actul de ipotecă nefiind un act solemn, în speță nu poate fi vorba de un act inexistent din cauză că nu a fost făcut cu formele de solemnitate prevăzute de lege, iar pe de altă parte, dispozițiunea art. 23 legea suscitată, ocrotind un interes pur particular, are de efect că actul făcut cu nerespectarea acestui text, să fie izbit de o nulitate relativă, care ca atare poate fi înlăturată prin confirmarea ulterioară, din partea aceluia în folosul căruia a fost edictată menționata dispozițiune.

Deci, bine Curtea de fond a considerat că actul de ipotecă în discuție era izbit de o nulitate relativă și că recurenta în urma confirmării acestui act, nu mai era în drept să ceară anularea lui și nici anularea intabulării.

Confirmarea unor acte anulabile, cum este și cel din speță, se poate face expres sau tacit, iar instanța de apel era suverană să aprecieze dacă în speță a avut loc sau nu confirmarea.

În speță, pentru a face această constatare, instanța de fond se bazează nu numai pe declarațiunile ce recurenta pretinde că ar fi făcut angajaților firmei intimatului, ci și pe declarațiunile făcute de recurentă în ședința dela 9 Februarie 1933, cum și pe faptul recurente de a dispune de o parte din suma acordată soțului ei, de firma intimată, pe baza actului de ipotecă în discuțiune.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II

Dec. No. 266—1934. Preș. N. Stănilă consilier

Numai atunci nesupunerea unui soț de a reveni în căminul conjugal constituie motivul de divorț potrivit art. 77 leg. matr., când cererea de restabilirea vieții conjugale este făcută cu intenția de a continua sincer viața conjugală.

DELIBERAND,

Asupra recursului introdus de Cucuian I. Ioan în contra deciziunii de divorț No. C. II. 612—12/1932 a Curții de Apel Cluj s. II-a.

Având în vedere că din actele dela dosar se constată că, prin sentința No. C. 3374—1931-6 a Tribunalului Alba secția III-a admitându-se acțiunea de divorț intentată de reclamantul Cucuian I. Ioan în contra soției sale Ana Morariu, se desface căsătoria dintre soți, din vina părții în baza art. 77 din legea matr. pentru moti-

vul că soția deși somată, prin încheierea judecătorească n'a restabilit viața conjugală întreruptă fără just motiv.

Că împotriva sentinței tribunalului, soția făcând apel, Curtea de Apel din Cluj secțiunea II-a, după ordonarea și efectuarea unor probatorii a pronunțat deciziunea No. C. III, 612-1932-12, prin care a reformat sentința tribunalului și a respins ca nefondată secțiunea reclamantului.

Că împotriva acestei decizii, soțul declarând recursul de față, susține primul motiv de casare, că instanța de apel, apreciind greșit dovezile administrate în proces a găsit în mod eronat că somațiunile pe care le-a adresat soției, pentru restabilirea vieții conjugale au fost serioase.

Având în vedere că din deciziunea supusă recursului, rezultă că Curtea de fond, analizând dovezile administrate în cauză constată în fapt că părțile trăesc despărțite din anul 1928, din cauza unor certuri continue, iar în anul 1930, pârâta a fost bătută de către recurent pentru care fapt acesta a și fost condamnat la 2000 plus 1000 lei amendă; că după despărțire recurentul a fost văzut de diferiți martori locuind și trăind împreună cu altă femeie numită Capota Maria, cu care a continuat să păstreze aceleași relații și în timpul când ceruse soției sale, să restabilească viața conjugală.

Având în vedere că din aceste fapte, stabilite în mod suveran de către instanța de apel, reesă în mod învederat, că somația de reluarea vieții comune adresată de recurent soției, n'a fost sinceră și serioasă, acesta continuând a se mentine în aceeași conduită nepermisă.

Considerând că este de principiu, că numai atunci nesupunerea unui soț de a se reîntoarce la căminul conjugal, constituie un motiv de divorț în sensul art. 77 din legea matrimonială, când cererea de restabilire a vieții conjugale adresată celui alt soț, este făcută cu intenția de a continua în mod sincer viața comună;

Că așa fiind, și întrucât, după cum s'a arătat, recurentul prin purtarea sa n'a lăsat să se întrevadă că a invitat pe intimata cu dorința sinceră a unei conviețuiri serioase, urmează că bine a decis Curtea de Apel, că nesupunerea soției intime de a se reîntoarce la soțul recurent, nu constituie în condițiile arătate, un motiv de divorț în conformitate cu dispoz. art. 77 din legea matrimonială.

Că dar, acest motiv fiind nefondat, se respinge ca atare.

Având în vedere că al doilea motiv de casare prin care recurentul pretinde că greșit Curtea de fond l'a obligat la cheltueli de judecată, întrucât este necontestat că soțul recurent introducând acțiune împotriva soției sale, a pierdut procesul cu drept cuvânt, zisa instanță, a găsit că este obligat să plătească cheltueli de judecată părții câștigătoare, deoarece nu există

nici un text, care să ridice acest drept soției, în proces cu soțul său.

Având în vedere și cererea intimatului de a i se acorda cheltueli de judecată, Curtea a precizând, obligă pe recurent la 2000 (două mii) lei în favoarea intimatei.

Jurisprudențe comerciale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Dec. No. 2184-933. Președenția: D. G. Lupa, preșident

Convenție, că soldul din registrele băncii creditoare reprezintă o creanță certă, lichidă și exigibilă. Clauză fără puterea de a îndătura controlul. Cerere de expertiză. Drept de apărare. Probe. Libertate individuală. Ordine publică.

Dacă prin art. 4 din actul de răz părțile au convenit că registrele Băncii Moldova sunt perfect valabile și soldul acolo arătat reprezintă o creanță certă, lichidă și exigibilă, o asemenea clauză nu poate avea atâta putere, încât să desbrace pe recurenta societate de orice posibilitate de control asupra sincerității și realității mențiunilor din registre și deci să constituie un impediment care să interzică ca printr'o expertiză contabilă, partea să se refere la actele băncii cu care acele posturi se justifică, căci o asemenea soluțiune ar echivala cu desființarea complectă a dreptului de apărare în fața instanțelor judecătorești drept pe care reșade însăși organizarea noastră judiciară.

Dacă în principiu regimul probelor nu interesează ordinea publică și părțile pot deroga rin convenție dela normele legale — afară de cazurile expres prevăzute — dreptul însuș de apărare din care derivă instituția probelor, nu poate fi abandonat printr'o convențiune, întrucât o asemenea stipulațiune atinge principiul libertății individuale și deci este contrar ordinei publice.

Intrucât recurenta a contestat nu acele posturi din extrasul de cont care aveau un corespondent în registrele sale, ci posturile care constituiau operațiune unilaterală din partea băncii fără echivalent în registrele societății Geamul Moldovei, întrucât numita societate nu cooperase la aceste operațiuni. Curtea de Apel nu putea imputa societății apelante drept o culpă, faptul că nu a prezentat acte și registre în combaterea acestor posturi pentru ca să respingă expertiza cerută.

Rațiunea expertizei fiind de a verifica după actele justificative ale băncii, sinceritatea și exactitatea cifrelor din registrele băncii la care recurenta se referea, numai prin violarea textelor invocate în acest motiv de casare și prin exces de putere a respins Curtea de fond această cerere.

și 70 cod penal și cu aplicațiunea art. 91 cod penal, iar acuzatul Ștefănescu Ion, pentru acelaș fapt, în baza art. 49 al. 11 pct. 111 Nov. pen. combinat cu art. 70 c. p. și cu aplicațiunea art. 91 c. p. a fost condamnat la 1 an și 6 luni reclusiune.

Având în vedere motivul de recurs, comun acuzaților Ion Ștefănescu și Mitică Marian, intitulat „violarea art. 331 și 332 proc. pen.” și a întemeiat pe aceea că procesul verbal din 14 Noembrie 1933 dresat în fața Curții de Apel Cluj sec. I este nul întrucât nu este semnat și de greșier; motiv de casare care potrivit dispozițiilor art. 30 al. 2 Nov. proc. pen. urmează a fi considerat ca întemeiat pe cazul de nulitate de formă prevăzut de art. 384 pct. 5 proc. pen.

Considerând că, deși conform art. 332 proc. pen. faptul neșemnării procesului verbal și de către greșier nu atrage nulitatea lui, totuși potrivit dispozițiilor art. 246 din legea de organizare judecătorească aplicabilă și în Ardeal. greșierul sau în lipsă, ajutorul său trebuie să contrasemneze toate actele încheiate de o Curte de un Tribunal sau de un judecător, iar orice act ce va eși dela o Curte sau Tribunal și necontrasemnat de greșier sau de ajutor se va socoti ca nul.

Că astfel fiind, și cum din dosar se constată că în adevăr procesul verbal al desbaterei principale ținute la 14 Noembrie 1933 în fața Curții de Apel Cluj sec. I, se găsește a nu fi contrasemnat de către greșier, urmează că în conformitate cu suscitatul text, se găsește a fi nul și deci numai prin săvârșirea nulității de formă prevăzută de art. 384 pct. 5, instanța a putut proceda astfel, dând ca consecință o decizie casabilă.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 1877/1933, Președinția V. Sandor, Consilier

Cărți Funduare. Inscriptii. Radiere. Notarea procesului de radiere. Condiții.

Art. 12 din legea LIV din 1912 pentru punere în aplicare a procedurii civile neprevăzând modul în care se face notarea acțiunii, ca atare nu se admite notarea oricărei acțiuni în cartea funduară ci numai a acelor care sunt prevăzute în regulamentul de carte funduară, în speță cele prevăzute de art. 135 din zisul regulament.

Potrivit dispozițiilor art. 155 din Reg. cărții funduare, dacă vreun proprietar sau creditor din cartea funduară crede că vreun drept intabulat valabil la origină asupra bunului său, sau asupra creanței sale, s'a stins prin prescripțiuni sau în alt mod e liber să intenteze acțiune de radiere și să solicite prin cerere deosebită notațiunea procesului.

Din acest text rezultă că numai când este vorba de stingerea unei creanțe se poate cere

notarea procesului prin care s'a solicitat radierea din cartea funduară a ipotecei de unde urmează că atunci când nici proprietarul debitor nu pretinde că s'ar fi stins creanța notarea procesului de radiere nu poate fi admisă.

În speță însă petiționarii n'au susținut prin cererea lor de notare a procesului de radiere, că creanța ar fi fost stinsă ci că obiectul aceluș proces este de a se constata că o convențiune nouă prin care creanța ipotecară ar fi fost redusă.

Deci cererea de notare a procesului de radiere neîntrând în prevederile art. 155 reg. cărții funduare, nu se putea admite notațiunea procesului pe baza art. 12 din legea de punere în aplicare a procedurii civile și prin urmare motivele de casare sunt fondate astfel că recursul urmează a fi admis casând deciziunea atacată a Tribunalului și evocând fondul față de cele mai sus expuse, cererea de notare a procesului de radiere făcută de intimați în recurs la data de 9 Decembrie 1930 sub No. 6903 urmează a fi respinsă.

Tribunalul Cluj secția I-a.

No. Ga. 1052/1934.

Excepție de escontentare continuativă. Când se poate ordona și ori ce condiții.

DECIZIUNE:

Tribunalul admite recursul, scoate din vigoare deciziunea instanței I dată la 20 Martie 1934, admite cererea urmăritoarei înreg. la 15 Martie 1934 pentru ordonarea execuției de escontentare continuativă și invită judecătoria urbană Cluj în conformitate cu dispozițiunile art. 559 P. C. la ordonarea execuției de escontentare continuative fără acordarea cheltuelilor ivite cu redactarea cererei de execuție.

Pntru recurs se stabilesc 350 Lei cheltueli în sarcina urmăritului Albuș Vasilie.

MOTIVE:

Contra deciziei de mai sus, prin care instanța I a respins cererea urmăritoarei pentru ordonare a execuției de escontentare continuativă pe motivul că pretențiunea urmăritoarei este acoperită prin secestrul efectuat la 30 Noembrie 1931, a înaintat recurs urmăritoarea Casa de Păstrare Agronomilor susținând că instanța I a violat prin deciziunea dată normele de drept stabilite în legea execuțională privitor la drepturile urmăritului, deci cere scoaterea din vigoare a deciziei date de instanța I și ordonarea execuției de escontentare continuativă cu chltueli de recurs.

Tribunalul găsește că recursul este fondat din următoarele motive:

Conform art. 47 alin. 6 din legea ex. secestrarea va continua până ce urmăritorul stăruie, iar dacă execuția se efectuează din oficiu până ce creanța și accesoriile vor fi acoperite,

Din dispozițiunea aceasta a legii rezultă că legiuitorul în primul rând a lăsat la aprecierea creditorului urmăritor judecarea chestiunii dacă găsește de suficientă sau nu acoperirea ce se prezintă prin sequestrarea unor bunuri mobiliare ale debitorului său.

Astfel instanța I stabilind ea însăși că creanța urmăritoarei este acoperită, a violat normele de drept prevăzute în art. de mai sus, deci recursul în privința aceasta a trebuit admis.

Tribunalul a îndrumat instanța I, ca să nu acorde cheltueli pentru cererea de execuție de escontenare continuativă, deoarece urmăritul la efectuarea sequestrului din 30 Noembrie 1931 trebuia se efectueze execuția și asupra averii mobile a lui Vasile Albuș și astfel o execuție de escontenare continuativă ar fi devenit inutilă, iar faptul că mobilele sequestrate la Radtonvi Baziliu au fost escindate în procesul Nr. 35298—1931 la Judecătoria Urbană Cluj nu prezintă nici o importanță pentru rezolvarea chestiunii dacă reclamanta are sau nu drept la cheltuelile cererii de execuție, căci împrejurarea aceasta ar putea avea influență asupra acestor cheltueli numai în cazul acela dacă mobilele lui Albuș Vasile ar fi fost sequestrate și în urmă escindate, căci în cazul acesta ar fi avut aplicatiune art. 117 pct. b din legea ex.

Cluj, la 18 Maiu 1934.

Prim Președinte:
s. s. Dr. Andrei

Raportor:
s. s. Dr. Linzmayer

NOTĂ. După dispozițiunile art. 117 punct. a) din legea LX:1881 se poate ordona execuție continuativă „dacă urmăritorul arată că creanța sa nu este acoperită”.

Textul original în limba maghiară se exprimă prin cuvântul „kimutatya”, ki = afară, mutatya = arată, ceace însemnează „arată afară”.

A arăta și cu atât mai mult „a arăta afară” că creanța nu este acoperită, nu însemnează numai a afirma aceasta, ci însemnează a o face cel puțin verosimil.

Immling în comentarul său sub art. 117 la pag. 267 explică: „dacă în cursul execuției se face verosimil sau cel puțin se poate ajunge la presupunerea că urmăritorul nu se va putea îndestula în întregime”.

Cu alte cuvinte atunci când creanța a găsit o evidentă acoperire și nu există nici un indiciu că acoperirea găsită ar fi în pericol, cererea de execuție continuativă trebuie să se respingă. Așa a decis în speță de mai sus și Jud. Urbană Cluj.

Rățiunea acestei interpretări o găsim nu numai în textul legii și în explicarea comentatorului Immling, dar și în logica lucrurilor.

Normele dreptului comun, având menirea de a asigura echilibrul social, nu pot fi unilaterale. Legea de execuție caută pe de o parte să asigure dreptul creditorului, dar în același timp caută și împiedice abuzul posibil din partea acestuia, și chiar dacă textul art. 117 nu ar satisface perfect această idee, ceace nu este cazul, și atunci ar trebui să acceptăm interpretarea de mai sus, aplicând teoria zisă a abuzului de drept care în doctrina și jurisprudența modernă și-a făcut un loc temei-

nic. Ea se rezimă în aceea că nu este îngăduit cuiva a uza de un drept al său în așa mod încât fără a trage vreun folos să cauzeze altuia o pagubă.

Astfel se prezintă situația și în cazul când, având creditorul prin un sequestru efectuat deja, în mod evident o suficientă acoperire a creanței, el totuși voește să continue execuția asupra altor obiecte ale datornicului. În acest caz el îndrăzănește situația datornicului fără să aibe nevoie de a-și mări baza de îndestulare. În loc să urmărească alte bunuri, creditorul trebuie să continue execuția începută asupra bunurilor deja sequestrate și numai în momentul când rezultatul urmăririi va apare ca îndoelnic, execuția continuativă pa fi justificată.

Aceasta este interpretarea care, atât după textul legii cât și după practica și teoria dreptului trebuie dată art. 117 p. a) din legea execuțională.

Tribunalul Cluj însă, bazându-se pe dispozițiunea art. 47 al. 6 din aceeași lege, a dat o diferită interpretare textului analizat, hotărând că judecătorul este obligat a admite oricând cererea de ordonare a execuției continueative bazată pe art. 117 p. a) cu singura rezervă a neacordării speselor, de oarece „legiuitorul a lăsat la aprecierea creditorului urmăritor judecarea chestiunii dacă găsește de suficientă sau nu acoperirea ce se prezintă”.

În afară de faptul că hotărârea Tribunalului desconsideră textul art. 117, trebuie să adăugăm că dispozițiunile art. 47 al. 6 din legea de execuție nu au legătură cu aplicarea art. 117 din aceeași lege, de oarece ele privesc modul în care portărele sau delegatul judecătoresc trebuie să aplice sequestrul ordonat iar art. 117 tratează despre însăși ordonarea execuției, materii care deși alăturate sunt totuși deosebite.

Este adevărat că dispozițiunea art. 47 al. 6 conform căreia „execuția va continua până ce urmăritorul stăruie” apare în primul moment exagerată chiar în privința modului de efectuare al sequestrului de oarece permite ca pentru o creanță mică să se sequestreze bunuri disproporționate de valoroase, însă această exagerare își găsește explicațiunea perfectă în faptul că după efectuarea sequestrului încep a curge căile de atac ale contestației și acțiunii de escindere după care baza de îndestulare se poate micșora sau chiar desființa. Există deci în momentul efectuării sequestrului rațiunea pentru care sequestrul se poate aplica oricât de întins „până ce urmăritorul stăruie”.

Această rațiune nu mai există însă în momentul când se cere ordonarea execuției continueative, fiindcă în acel moment termenele de atac ale contestației și acțiunii de escindere suspensive sunt expirate, și judecătorul are în fața sa situațiunea definitivă a execuției când poate să vadă dacă este sau nu justificat interesul de a se ordona execuție continuativă.

Așa fiind, nu se pot extinde dispozițiunile art. 47 al. 6 din legea de execuție asupra art. 117 din aceeași lege și Tribunalul Cluj a dat o interpretare greșită acestor texte de lege.

Liber este creditorul ca prin orice mijloc să facă verosimilă insuficiența garanției, dar nu este liber ca pentru o datorie oarecare să organizeze sequestre fără limită asupra averii debitorului. Lega nu urmărește să facă din debitor o victimă, ci numai aceea ca creditorul să

fic. indestulat. Cel puțin în acest punct legea LX:1881 este admirabil alcătuită.

Cluj, 24 Iunie, 1934.

LIVIU TECLU

Jud. la Jud. urbană Cluj.

Jurisprudențe penale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a

Dec. No. 394/933, Președ. N. Stăniță, consilier

Când se aplică pedeapsa excluderea dela funcțiuni.
(Art. 54 c. p.)

Asupra recursurilor declarate de Parchetul General al Curții de Apel Cluj, de acuzatul Augustin Almășan precum și de apărătorul public în contra deciziei No. P. 11. 3001—15, 1931 a Curții de Apel Cluj, sec. III-a, în urma cărora au rămas condamnați; acuzatul Gombos Samuilă la 5 luni închisoare corecțională și 5000 lei amendă, Augustin Almășan la 4 luni închisoare corecțională și 5000 lei amendă, Francisc Miklos la 4 luni închisoare corecțională și 2000 lei amendă iar Ioan Huszar, Ștefan Bacso, Ioan Boroș, Simion Vlad la o lună închisoare corecțională și 200 lei amendă și anume toții pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 11 al 2 teza 11 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice.

Având în vedere că, acuzatorul public a declarat recurs cu invocarea cazului de nulitate prevăzut de art. 385 p. 2 din proc. pen. susținând că, întrucât acuzații au fost condamnați pe baza lege specială, deci și interdicția care nu putea să li se aplice toate pedepsele prevăzute de acea lege specială, deci și interdicția care nu putea fi înlăturată pe temeiul art. 54 din codul penal ard. cum în mod greșit a hotărât Curtea de fond.

Considerând că, după art. 54 din c. p. ard. în cazurile când pedeapsa privată de libertate aplicată inculpatului nu este mai mare de 6 luni închisoare corecțională sau detențiune chiar dacă pe lângă aceasta s'a pronunțat și amenda, cât și atunci când s'a aplicat numai amenda drept pedeapsă principală, se va putea înlătura excluderea dela funcțiuni publice și suspendarea exercițiului drepturilor politice.

Considerând pe de o parte că, din termenii art. 54 rezultă că dispozițiunile sale își au o aplicațiune generală, deci nu numai atunci când faptul de care inculpatul a fost găsit culpabil este prevăzut de codul penal.

Considerând pe de altă parte că legea specială de reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice nu conține nici o dispozițiune contrară art. 54 și anume în sensul că, judecătorul ar fi obligat să aplice întotdeauna și interdicția care este analoagă pedepselor complementare, menționate de citatul art. 54 și prin care dispozițiune ar fi fost abrogat față cu a-

ceastă lege specială prescripțiunea de mai sus din codul penal ardelean.

Că în asemenea condiții Curtea de Apel din Cluj, n'a violat nici un text de lege, ci s'a conformat întocmai principiilor de drept în materie, când la măsurarea pedepselor susnumiților inculpați a înlăturat interdicția, întru cât față cu prescripțiunile art. 54 a fost îndrituită la aceasta din moment ce nici unul dintre inculpați n'a fost condamnat la o pedeapsă mai mare de 6 luni închisoare corecțională.

Că, dar, motivul de casare invocat de Dl procuror general este nefondat și ca atare recursul se respinge.

Având în vedere că, apărătorul public a declarat recurs pe baza art. 385 p. 1, 2 și 3 din proc. penal cât și în baza art. 384 p. p. însă numai în ceea ce privește pe acuzatul Augustin Almășan, iar acesta personal invoacă cazul de nulitate prevăzut de art. 385 l. a pr. pen.

Considerând că, întrucât punctul 1 al art. 385 din proc. pen. prevede mai multe cazuri de nulitate urmează că, primul motiv de casare declarat de apărătorul public, care s'a mărginit a invoca punctul 1 al citatului art. 385 nu însă și litera respectivă din acest text, nedeterminat și se înlătură.

Având în vedere că, atât pedepsele privative de libertate cât și amenzi aplicate inculpaților sunt date în cadrele fixate de art. 11 al II teza II din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice.

Având în vedere pe de altă parte că din deciziunea supusă recursului rezultă că, inculpații au fost condamnați cu aplicațiunea art. 92 c. p.

Că, astfel fiind potrivit dispozițiilor clare ale art. 33 al. 2 din Nov. proc. pen., apărătorul public nu mai poate solicita azi reducerea pedepselor pentru aplicațiune mai largă a art. 92 c. p.

Că prin urmare motivul de casare declarat cu invocarea cazului de nulitate prevăzut de art. 385 p. 2 p. p. este neîntemeiat iar cele declarate în baza art. 385 pct. 3 p. p. cată a fi înlăturat ca inadmisibil.

Având în vedere că, instanța de fond constată în fapt că, Augustin Almășan, împreună cu Gambo Samuilă în fruntea unui grup de circa 30 oameni au manifestat pe stradă, împărțind manifeste și ziare cu conținut seditios, făcând agitațiuni preamărind revoluția.

Având în vedere că, faptul acesta intră în prevederile art. 11 al. 2, t. „din suscitata lege și deci motivul de casare bazat pe art. 385 p. 1 lit. a.” p. p. nu este întemeiat.

Considerând în fine în ceea ce privește motivul de casare tras din faptul că, instanța de fond n'a admis proba cu martorii Simion Rusu, Iuliu Hosog, Bela Fetcze, Ivan Iahonez, Nicolae Kis, Pavel Varga și Grecu Onit că întrucât din lucrările dela dosar rezultă că această probă

a fost solicitată și înaintea primei instanțe care a înlăturat-o urmează de aci că în conformitate cu art. 428 al. 2 p. p. motivul de casare este inadmisibil, deoarece după acest text părțile nu se pot plânge prin recurs de faptul că li s'a respins un probatoriu în cazul când ambele instanțe de fond l-au refuzat.

Că, dar, în vederea celor expuse atât recursul parchetului general, cât și recursurile declarate pentru inculpați urmează a fi respinse ca nefondate.

Considerând însă că, din examinarea lucrărilor dela dosar Tribunalul Hunedoara, care a condamnat pe inculpați și Curtea de Apel din Cluj, care își însușește în totul motivarea primei instanțe pe de o parte se bazează aproape exclusiv pe probe propuse de acuzare și că pe de altă parte ele nu fac considerări de fapt din care să reeasă în mod neîndoios că, inculpatul Augustin Almășan a lucrat cu intenția dolosivă, precizându-se care anume sunt faptele sale, care ar putea fi considerate ca agitațiuni în sensul legii.

Că, în asemenea condiții hotărârea condamnatore neputând fi socotită complectă această înaltă Curte pe temeiul art. 35 Nov. Pr. pen. sește necesară audierea martorilor ceruți de Augustin Almășan probă a cărui neadmitere după cum mai sus s'a arătat, nu poate forma un motiv de casare pentru părți dar a cărui administrare poate eventual să schimbe soluțiunea procesului.

Că prin consecință deciziunea Curtii de Apel urmează a fi casată cu trimitere spre o nouă judecare la aceeași instanță și anume atât în ce privește privește pe Augustin Almășan cât și cu privire la inculpații Gambo Samoil, Miklos Francisc, și anume dată fiind strânsa legătură existentă între cauzele lor.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 1130/1934. Președenția N. Stănilă Consilier

Potrivit art. 426 pr. pen. nu pot fi susceptibile de recurs în casare, decât sentințele, căci căile de atac contra încheerilor sunt determinate de art. 378 pr. civ., care nu prevede recursul în casare.

Asupra recursului declarat de acuzații Chețan Ioan și Gheție Ioan și de apărătorul lor contra încheerii Curtii de Apel Cluj sec. II-a No. 178—1933 prin care s'a respins ca tardiv apelul făcut de apărătorul acuzaților contra sentinței Tribunalului Cluj sec. III-a, No. P. 1481—1929 din 16 Maiu 1933.

Asupra incidentului de inadmisibilitate a recursului ridicat de Dl Procuror General.

Considerând că Legea Curtii de Casație, prin art. 24 cuprinde dispozițiunea că numai hotărârile Tribunalelelor de primă instanță neșupuse la apel și hotărârile desăvârșite pronunțate de instanțele de apel pot fi atacate cu recursul în casare, iar în ce privește modul și ter-

menul recursului acestea se stabilesc prin art. 32—37 din aceeași lege, care dispozițiuni se referă, însă, numai la recursurile făcute în materie civilă, dat fiind că, în materie penală conform art. 38 din legea recursului se face în termenul și modul prevăzut de procedura penală.

Ca prin urmare, cu privire la termenul și modul recursului făcut în materie penală în teritoriile Transilvaniei sunt determinate dispozițiunile legii de procedură penală actualmente în vigoare acolo care în această privință, cuprinde dispozițiuni în art. 426 și următoarele parte înlocuite sau modificate prin legi posteroare.

Considerând că din toate aceste dispozițiuni și în deosebi din cele prevăzute în art. 426 pr. pen. rezultat în mod neîndoios că nu pot fi susceptibile de recurs în casare, decât hotărârile având caracterul unei sentințe, căile de atac ce se pot îndrepta contra încheerilor judecătoreșit determinate fiind de art. 378 pr. pen. — care nu prevede și recursul în casare.

Că așa fiind și cum în speță se atacă cu recurs în casare o încheere dată în materie penală, evident că acest recurs nu poate fi admisibil cu atât mai mult cu cât, după cum s'a arătat mai sus, procedura penală în vigoare în Transilvania neprevăzând un astfel de recurs, ar urma să se facă.

Că deci recursul de față cată a fi privit ca inadmisibil în principiu și respins ca atare.

Curtea de Apel Cluj. Secția I.

No. P. I, 1193/933

Arestarea acuzațiilor ce nu se prezintă la judecată este o măsură dictată numai în cazul epuizării tuturor măsurilor legale de constrângere în vederea prezentării aceluia, care este dovedit că voește de a se sustrage dela judecată.

Conform art. art. 300 pr. pen. contra ludrei acestei măsuri, ori ce cale de atac este inadmisibilă.

CURTEA,

Luând în cercetare recursul declarat de reprezentantul Societății Generale Transilvănene în contra încheierii Tribunalului Someș s. I. cuprinsă în procesul verbal de desbatere din 30 Iunie prin care Trib. a respins cererea recla mantei de a se ordona arestul preventiv contra acuzaților Lob Francisc și Lengyel Ioan pentru neprezentarea lor la desbaterea din 30 Iunie 1933.

Văzând că Tribunalul a constatat că acuzațul Lob Francisc și-a justificat absența cu certificat medical oficial investit cu formele legale și în consecință demn de credință, iar în privința celuiilalt inculpat a ordonat să fie adus cu mandat de aducere.

Având în vedere acest mod de a proceda al Tribunalului este cel legal, dictat de procedura penală în cazurile identice ca acela din speță:

acțiune în contencios, ei au mai adresat aceleași autorități începând din 1924 în fiecare an câte o cerere cu același obiect și că cererile lor deși n'au fost rezolvate n'au atacat primul act de refuz al Ministerului cu acțiune în contencios urmează că acțiunea din 1930 este tardivă deoarece reclamantul prin repetarea cererei nu mai putea să-și creieze un nou termen pentru înaintarea acțiunii sale și că instanța de fond numai cu violarea art. 4 din legea contenciosului a primit-o și a intrat în examinarea ei.

Că deci motivul I de casare fiind întemeiat recursul urmează a fi admis și deciziunea No. C. 1. 3365,16—1930 din anul 1933 casată, iar în fond și pentru aceleași motive acțiunea respinsă ca tardivă, fiind inutilă examinarea celorlalte motive de casare.

Deciziunile Comisiunilor disciplinare. Erori materiale.

Având în vedere că este adevărat că prin art. 55 din legea pentru statutul funcționarilor publici și art. 108 din regulamentul respectiv, se prevede că deciziunile Comisiunilor disciplinare sunt definitive, executorii și obligatorii pentru autoritatea pe lângă care funcționează, iar conform art. 110 din același regulament se prevede că ele se execută de către serviciul respectiv al autorității din care face parte funcționarul.

Considerând însă că deciziunile Comisiunilor disciplinare, fiind supuse judecării pe calea acțiunii în contencios odată cu actul de autoritate pe baza căror a fost dat, urmează că instanțele judecătorești pot în această situație ca să cerceteze și fondul acțiunii spre a putea vedea dacă s'au comis sau nu erori materiale de către instanțele disciplinare.

Că întru cât în speță Curtea constată în fapt, că comisia disciplinară a avizat prin decizia sa la punerea în disponibilitate a recurentului pe motiv că a contravenit dispozițiilor art. 14 din legea pentru Statutul Funcționarilor Publici, prin aceea că a condus sucursala Băncei Dranița din com. Sacul, fapte de altfel necontestate nici de recurent, urmează că motivele de casare devin nefondate deoarece Curtea n'a făcut decât să dea o justă aplicare textelor de lege, așa că recursul se respinge.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Dec N. 845/934 Președenția C. Crăciunescu Consilier.

Legea XVII din 1884, Art. 176. Instanțe industriale. Incompetința lor de a judeca litigiile dintre patroni și salariații din industria minieră. Nec existența în Ardeal a unei instanțe speciale care să judece litigiile dintre patroni și salariații din industria minieră. Aceste litigii sunt de competența judecătorului de ocol în primă instanță. Art. 120 din legea contractelor de muncă.

Având în vedere că, art. 120 din legea contractelor de muncă dispune că toate pricinile

derivând din aplicarea acestei legi, se vor judeca de judecătorii de ocol în primă instanță, iar alin. 2 al aceluiași articol prevede că în provinciile unde există instanțe industriale speciale, acestea și vor păstra competența fixată prin legile lor de organizare și conform procedurilor respective.

Deși este constant că în Ardeal există instanță industrială specială, stabilită prin art. 176 al legii XVII din 1884 pentru rezolvarea pricinilor stabilite prin această lege, totuși, întrucât art. 183 pct. c al aceleiași legi, dispune că întreaga lege industrială nu-și are aplicațiunea între altele, nici în industria minieră, urmează că pretențiunea reclamantului asupra salariului pentru munca prestată într-o uzină minieră, nu intră în competența instanței industriale stabilită de art. 176 din legea XVII dela 1884.

Astfel fiind și întrucât în Ardeal nu există nici o altă instanță specială care să fie competentă a judeca litigiul survenit între reclamanți și soc. minieră „Sălătruc”, pentru adjudecarea pretențiunii la care dânsul pretinde că are dreptul, — potrivit art. 120 din legea contractelor de muncă, aplicabilă în toate provinciile unde nu există instanțe industriale speciale, — judecătoria Petroșani ca primă instanță, a fost competentă să judece litigiul prezent, ca una în raza căreia funcționează uzina minieră a pârâtei.

Prin urmare când, în speță, tribunalul decide că judecătoria nu este competentă să judece prezentul proces, comite un exces de putere și o violare a art. 120 din legea contractelor de muncă.

Eforiile Judiciare

„Universul” cu data de 6 Noembrie 1934 publică următoarele:

Consiliul magistraturii s'a ocupat în ultima ședință de una din cele mai importante inițiative ce s'au luat în anii din urmă de corpul avocaților pentru organizarea unei cât mai bune administrări a justiției.

E vorba de proiectul, preconizat de d. Gr. Trancu-Iași și întocmit de d. Iorgu Petrovici, decanul primului barou al țării; de organizarea Eforiilor judiciare.

Consiliul magistraturii a adoptat anteproiectul, aproape în totul. Astfel că, potrivit prevederilor legii asupra măsurilor financiare extraordinare, în curând inițiativa va fi înfăptuită.

Precum se știe, fiindcă în privința lor am mai scris, aceste eforturi vor fi conduse de un comitet județean format cu prim-președintele tribunalului local, cu decanul baroului respectiv și cu cel mai în vârstă dintre judecătorii de ocol ai regiunii.

Ifoful și Capitala vor avea o Eforie specială, condusă de un comitet alcătuit din primii-președinți ai Inaltei Curți de casație, Curții de apel, tribunalului și decanul primului barou al țării.

Eforiile judiciare regionale vor funcționa chiar pe lângă fiecare tribunal de județ; vor avea deci o circumscripție teritorială districtuală.

Iar scopul lor va fi acela de a se îngriji de procurarea fondurilor necesare înzestrării localurilor în cari se administrează justiția precum și de efectuarea tuturor lucrărilor de acest fel (construcția localurilor, amenajarea lor și utilizarea cu materialul necesar).

În fine, administrarea centrală a tuturor eforturilor se va face de toți cei de sus, — sau de reprezentanții lor, — întruniți în consiliu general, sub președinția ministrului justiției.

Eforturile se vor alimenta cu următoarele: *venituri generale* I. timbre fixe de un leu la judecătoria, de 2 lei la tribunale, de 5 lei la Curțile de apel și de 10 lei la Inalta Curte, ce se vor aplica și percepe asupra oricăror petiții de orice natură rezolvate de instanțele respective în timpul și cu ocazia oricăror procese; II. cotizații; III. donații și amenzi; și *venituri speciale* provenind din I. resurse create de inițiativa locală; II. chirii și arende rezultând din concesionarea localurilor disponibile, chioșcuri, birouri de mașini de scris, debite, garderobe etc.

Toate fondurile astfel realizate vor fi afectate în prim rând lărgirii localurilor de judecată și înzestrării lor cu tot inventarul ce le e necesar — și apoi ajutorării imediate a slujitorilor justiției, de dincoace și de dincolo de bară, adică magistrați, avocați și funcționari judecătorești la ceasuri de grea nevoie.

S'a hotărât definitiv că absolut toate funcțiile și însărcinările ce se vor da în eforii, ca și în eforia centrală, să fie onorifice.

Nu se admite salarizarea nimănui și sub, nici o formă.

Nu va fi remunerată decât munca funcționarilor contabili. Incolo, chiar secretariatul eforturilor regionale și centrale se va servi de primii grefieri respectivi.

Ministrul justiției a sugerat ideea înființării unei Asociații a prietenilor magistraturii, căreia să i se afecteze parte din fondurile Eforiei și prin care să se facă ajutorarea — în chipul ce se va hotări — a membrilor corpului judecătoresc.

Până acum nu s'a ajuns însă la cristalizarea unor hotărâri definitive.

Asociația Presei Judiciare din România

Organizarea presei judiciare, era ceva de dorit, atât pentru interesul scriitorilor juridici, cât și pentru interesul organelor, ce pun la dispoziție publicului operele lor.

Cultivarea și stimularea scrisului juridic este de un mare interes social, mai ales în momentele acestea, când necesitatea unificării legislative se impune și când o refacere a legislației trebuie să urmeze calea vremurilor prin care trecem.

De aceia inițiativa luată de câțiva juriști în cap cu dl avocat Gh. Cottescu directorul „Gazetei Tribunalor” este bine venită, și trebuie să fie statornicită prin înscrierea tuturor scriitorilor juridici.

Prin sentința nr. 64 din 11 Iulie, 1934 a Tribunalului

Ilfov, secția I civilă, Asociația a dobândit personalitatea juridică și și-a constituit următorul comitet de conducere:

Președinte: d. I. Gr. *Periețeanu*, fost ministru, avocat și director al revistelor „Curierul Judiciar” și „Biblioteca Marilor Procese”.

Vice-președinți: d-nii *Al. Costin* președinte la Curtea de Apel București s. V; *I. Mănescu*, președinte la Curtea de Apel Cluj și directorul „Ardealul Juridic”.

Secretar: d. *Gh. Cottescu*, avocat, directorul „Gazetei Tribunalor”.

Casier: d. *Eugen Decusară*, directorul Statisticii Judiciare din Ministerul Justiției și secretar de redacție al „Curierului Judiciar”.

Bibliotecar: d. *George Iuliu*, avocat al Statului, redactor la revista „Pandectele Române”.

C. L. Naumescu, președintele „Uniunii Av. din România”.

G. T. Ionescu, președinte la Curtea de Apel București, director al revistelor „Jurisprudența Română” și „Buletinul Curților de Apel”.

Membrii, d-nii:

G. L. Dumitriu, președintele Curții de Apel Constanța și director al revistei „Justiția Dobrogei”.

G. P. Docan, consilier la Curtea de Apel București, redactor la revista „Pandectele Române”.

Gh. Alexionu, profesor universitar și director al revistei „Pandectele Săptămânale”.

Vintilă Dongoroz, conferențiar universitar și director al revistei „Jurisprudența Generală”.

Alex. Velescu, av. prim-redactor la revista „Curierul Jud.”

Jean Vermeulen, conferențiar universitar și director al revistei „Repertoriu de jurisprudență administrativă”.

Mitiță Constantinescu, avocat, director al revistei „Justiția Olteniei”.

Censori: d-nii: *G. M. Sescioreanu*, avocat, secretar de redacție al revistei „Pandectele Române”; *Radu Dimiu*, jude-președinte la trib. Ilfov și *Radu Codreanu*, expert contabil.

Censori supleanți, d-nii: *Al. Hagi-Gheorghe*, președinte la tribunalul Dolj, prim-redactor al revistei „Justiția Olteniei”; *C. Mira*, avocat, secretar de redacție al revistei „Repertoriu de jurisprudență administrativă” și *Ionel Codreanu* avocat secretar de redacție al revistei „Curierul Judiciar”.

Coimitetul face un călduros apel la d-nii directori de reviste juridice și d-nii autori și editori de lucrări de drep, să trimită operele lor pentru biblioteca Asociației pe adresa: *Societatea anonimă Curierul Judiciar*, str. *Artei*, 5, pentru *Asociația Presei Judiciare* sau pe adresa bibliotecarului, d. *George Iuliu*, str. *Olimp* 76, care va libera chitanța de primire.

Operele trimise Asociației vor fi aduse gratuit la cunoștința cititorilor prin „Buletinul bibliografic lunar” al Asociației, care va apare regulat în revista noastră și în principalele reviste judiciare române.

Sediul actual al Asociației este în clădirea *Curierului Judiciar*, București, str. *Artei* 5, iar secretariatul stă la dispoziție pentru orice informațiuni prin d. avocat *Gh. Cottescu*, director al „Gazetei Tribunalor”, Buc. strada *Popa Tatu*, 85.